

RŽURNÁL

Ročník 8 Číslo 2,3,4 december 2019

Magazín priateľov a cestujúcich Košickej detskej historickej železnice

KRONIKA DETSKEJ ŽELEZNICE

Text: Viliam Haberland, Ľubomír Lehotský, Zuzana Lehotská

Foto: Zuzana Lehotská, Juraj Gembický, Viliam Haberland, Ľubomír Lehotský, Jozef Mačaj, Veronika Janušková, Štefan Čaplovič, Lukáš Fedák

6.4. PRVÉ SKŮŠOBNÉ JAZDY

Všetkých nadočkávcov sme po zimnej prestávke pozvali na prvé skúšobné jazdy už v sobotu a nedeľu 6. a 7. apríla. V novom cestovnom poriadku sme skrátili dobu čakania na 90-minútový takt.

29.4. VEĽKÉ ŠTAHOVANIE

Detská železnica sa definitívne nasťahovala do vlastných priestorov novej staničnej budovy v Čermeli. Po šiestich rokoch sme sa rozlúčili s „Bencúrovou“, kde nás ochotne prichýlila spoločnosť Wagon Slovakia, za čo jej veľmi pekne ďakujeme.

1.5. SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE SEZÓNY

Košická detská historická železnica vstúpila do svojej 64. sezóny. Slávnostné otvorenie bolo už tradične súčasťou osláv Dňa mesta Košice a vy ste pri tom nemohli chýbať.

8.5. KU SUŠEDOM NA VILET

V deň štátneho sviatku sme si za-spomínali na slávu parných lokomotív na trati medzi Košicami, Prešovom a Veľkým Šarišom. Parný expres potiaha takmer storočná lokomotíva Ventilovka z roku 1926. Košičania spoznávali Prešov a Prešovčania Košice.

18.5. PLNOU PAROU ZA SVETOVÝM DEDIČTVM DO DOBŠINSKEJ LADOVEJ JASKYNE A TELGÁRTU

Takmer 100-ročná parná Ventilovka potiaha nostalgický vlak najromantickejšou železničnou traťou Slovenska, malebným prostredím s jedinečnými technickými zaujímavosťami v blízkosti Telgártu: Telgártska slučka, Chmarošský viadukt, Dobšinská ľadová jaskyňa, Stratenský kaňon... Bolo čo obdivovať.

18.5. POMOHLI HUTNÍCI S VEĽKÝM SRDCOM

Dobrá nálada, ideálne počasie a veľa dobrých ľudí s chuťou pomôcť. Skvelá partia 33 hutníkov z U. S. Steel Košice a 13 dobrovoľníkov z detskej železnice sa pustila do vysádzania živého plota, dokončenia električky, maľovania vozňa, postavenia chodníka a vykopania odvodňovacieho kanála popri trati. Ďakujeme.

PRIPRAVILI SME

- ◆ 13.7. **VEĽKÝ VLAKOVÝ VÝLET (DŽK)**
Košice – Stará Ľubovňa a späť
- ◆ 26. – 28.7. **VLAKOM NA SNINSKÉ RYBNÍKY (KHKV)**
Košice – Snina
- ◆ 3.8. **VLAKOM ZA UNESCO - KRÁSY KRASU (DŽK)**
Košice – Slavec – Gombasecká jaskyňa a späť
- ◆ 11.8. **VLAKOM A LOĎOU DO TOKAJSKÝCH PIVNÍC (KHKV)**
Košice – Streda n. Bodrogom – Sarospatak (HU) a späť
- ◆ 17.8. **SEVER PROTI JUHU**
Rekonštrukcia slávnej bitky z 19. stor. na detskej železnici v Čermeli
- ◆ 24.8. **VEĽKÝ VLAKOVÝ VÝLET NA BARDEJOVSKÝ JARMOK (DŽK)**
Košice – Bardejov a späť
- ◆ 29.8. **DEŇ KOŠICKEJ DETSKEJ HISTORICKEJ ŽELEZNICE**
- ◆ 21.9. **DO KÚPELOV V POLSKEJ KRYNICI (DŽK)**
Košice – Prešov – Muszyna (PL) – Krynica (PL) a späť
- ◆ 28.9. **TOKAJSKÝ EXPRES (DŽK)**
Košice – Čerhov – Slovenské N. Mesto
- 19.10. **Veľký vlakový výlet**
Košice – Plešivec – Domica – Aggtelék (HU) (vlak + autobus)
- ◆ 28.10. **Ukončenie sezóny na detskej železnici**
- ◆ 30.11. **Mikulášsky expres**
Košice – Kysak – Prešov – Sabinov a späť
- ◆ 1.12. **Mikulášska jazda na detskej železnici**
- ◆ 28.12. **Rozlúčka s rokom**
Jazda s minidiskotékou a ohňostrojom.

Sledujte nás na

www.detskazeleznica.sk

[f /detskazeleznica/](https://www.facebook.com/detskazeleznica/)

[i detska_zeleznica_kosice](https://www.instagram.com/detska_zeleznica_kosice)

KRONIKA DETSKEJ ŽELEZNICE

18.5. NOC MÚZEÍ

Historický autobus a nostalgická vlaková súprava odviezla návštevníkov detskej železnice na Alpinku.

V stanici Čermel' dostali „Čermel'ský hlas“ s unikátnymi historickými fotografiami od vzniku železnice až po súčasnosť. Na Alpinke si prezreli mini výstavu fotografií Košická detská železnica v čase 1955 – 2019.

25.5. ZEMPLÍNSKY „SVADOBŇNÝ“ PARNÝ EXPRES

Mimoriadny parný vlak sme tentoraz vypravili spolu aj so svadobčanmi z Košíc až do Michaloviec. Okružná jazda po východnom Slovensku bola spojená s fotozastávkami, obehmi rušňov a zbrojením parnej lokomotívy.

25.5. VLAKOM NA SPIŠSKÝ JERUZALEM

Na východnom Slovensku niet iného miesta, kde by na vás z každej strany tak veľmi dýchala stredoveká atmosféra ako na Spišskej Kapitule a v jej okolí. Spišský hrad, Dreveník, Sobotisko, festival Spišský Jeruzalem. Ponuka bola viac než bohatá.

2.6. DETSKÁ ŽELEZNICA V TROLEJBUSE

Naše aktivity sme mohli predstaviť netradične – počas jazdy v trolejbuse. Do podujatia mesta sme sa zapojili po prvýkrát a tí, ktorí nastúpili na Dobrý trolejbus sa čo-to dozvedeli o našej práci a dobrovoľníkoch.

8.6. NOVÉ POSILY KLUBU MLADÝCH ŽELEZNIČAROV

Rady našich dobrovoľníkov sa rozšírili o 14 nových nadšencov. Tí si už počas zápisu mohli po základnom zaškolení vyskúšať meniť smer koľají, kontrolovať cestovné lístky, či vypraviť svoj prvý vlak. Vitajte medzi nami!

13.6. VEĽKÝ BRANNÝ DEŇ

Žiaci základných a stredných škôl si u nás opäť užili mega Veľký branný deň v maximálnom nasadení vojakov, mestskej polície, hasičov, inštruktorov prvej pomoci a sebaobrany. Strielalo sa, hasilo sa, zachraňovalo sa, učili sme sa brániť a veľa iného.

14.6. OBNOVENIE VÝHYBNE VPRED

Po 30 rokoch sa na Košickej detskej historickej železnici opäť križovali vlaky! Umožnila to obnovená výhybňa Vpred. V obnovených staniciach zároveň pribudli slepé odstavňové koľaje na deponovanie vozňov.

15.6. – 16.6. DEŇ OTCOV

Špeciálne sme si uctili našich otcov. Počas celého víkendu mohli jazdiť za detský cestovný lístok. Ďakujeme.

22.6. VEĽKÝ VLAKOVÝ VÝLET DO PRAVEKU

Spolu so Železničnou spoločnosťou Slovenska sme mimoriadnym parným vlakom zamierili z Košíc do Hanušoviec nad Topľou do Archeoparku v Hanušovciach n. Topľou, kde sme mohli naživo vidieť tavbu skla v peci z 9. storočia. Lákadlom bola aj prehliadka barokového kaštieľa aj stredovekého kostola s tajomnou symbolikou a sakrálnym podkladom.

29.6. JAZDILI SME ZA VYSVEDČENIE

Každý žiak, ktorý priniesol v prvú prázdninovú sobotu aktuálne vysvedčenie, cestoval za jednosmerný lístok. „Jednotkári“ sa vozili gratis. Všetkým prajeme príjemné prázdniny!

13.7. ZRENOVOVALI SME KATKU

Naša najstaršia parná lokomotíva v tomto roku oslavuje 135 rokov. Pre vážnu poruchu na protikľuke a mechanizme hnacej nápravy sa v tomto roku nevyhla väčšej oprave, ktorú finančne podporilo Ministerstvo kultúry v rámci grantového programu Obnovme si svoj dom.

13.7. VEĽKÝ VLAKOVÝ VÝLET DO STAREJ ĽUBOVNE

Historická súprava na čele s takmer storočnou parnou lokomotívou Ventilovkou vyrazila začas rána z košickej hlavnej železničnej stanice. Prehliadku Staroľubovnianskeho hradu spestrilo vystúpenie sokoliarov. Nasledovala prehliadka skanzenu, stredovekého tábora a expozície Michala Strenka z II. svetovej vojny.

15. – 19.7. UKRADLI NÁM PODVALY A ŠTRK

Neznámy páchatel' odcudzil viac ako 30 železničných podvalov a približne 500 kg štrku. Ku krádeži došlo na stanici Alpinka. Nové i staršie podvaly a štrk boli určené na rekonštrukciu trate.

20.7. BRIGÁDA S FIRMOU NATEK

Ruku k dielu priložilo takmer tucet zamestnancov spoločnosti Natek z Košíc, ktorí zorganizovali dobrovoľnícku brigádu na detskej železnici. Okrem utuženia kolektívu sa podarilo upraviť aj okolie železničky. Ďakujeme!

21.7. ZAČALA PREMÁVAŤ KAROSA

Po takmer 30. rokoch po Košiciach opäť premávala Karosa ŠM 11 a dostať ste sa ňou mohli až do Čermela. Návozy zabezpečili nadšenci z Diamant Veteran bus Košice a plánujú v tom pokračovať do konca prázdnin.

2.8. NATÁČANIE V SIEDMOM NEBI

Jazdu detskou železnicou si ako darček vysnívala 5-ročná Melánia z Bratislavy, ktorá statočne bojuje s ťažkou chorobou. Teší nás, že sme mohli aspoň takto prispieť k dokonalému prevzaveniu a spríjemniť jeden letný deň nielen

Melánii ale aj jej rodičom a daryni. O výzdobu vožňa sa postarali šikovní mladí železničari. Na TV JOJ sme to sledovali 8.12.2019.

3.8. VLAKOM ZA UNESCO – KRÁSY KRASU

Účastníci ďalšieho výletu sa tentoraz vypravili nostalgickým vlakom po trati Košice – Slavec – Gombasecká jaskyňa a spoznali ďalšiu UNESCO pamiatku – Gombasecká jaskyňa.

4.8. PRVÉ KRÍŽOVANIE VLAKOV

Ďakujeme všetkým, ktorí nás prišli podporiť a nechali si ujsť historický moment, prvé verejné križovanie po 30-tich rokoch. Na všetky tri stanice Čermel' – Vpred – Alpinka sa opäť vrátil život. Križujeme celé leto každú nedeľu.

14.8. CISTERNA POŠKODILA DVA VOZNE

Vodič vodárenskej cisterny nezvládol riadenie, prerazil zvodidlá a následne zdemoloval dva historické vozne. Do konca roka sa na tomto úseku udialo niekoľko dopravných nehôd. K rekonštrukcii zvodidiel mesto pristúpi až v roku 2020.

15. – 16.8. PARNÁ JAZDA S ANGLIČANMI

Okružnú jazdu po východoslovenských spojkách sme absolvovali s nadšencami zo zahraničia. Vlak potiahla historická Ventilovka a o pohodu pri cestovaní sme sa postarali v našom jedálenskom a lôžkovom vozni.

17.8. SEVER PROTI JUHU

Cestujúci detskej železnice sa mohli na chvíľu preniesť do obdobia slávnej americkej bitky z 19. stor. Sever proti Juhu v podaní skupiny S.A. M.O.V.

24.8. VEĽKÝ VLAKOVÝ VÝLET NA BARDEJOVSKÝ JARMOK

Mimoriadny parný vlak sme vypravili spolu so Železničnou spoločnosťou Slovenska, s podporou Prešovského samosprávneho kraja, mesta Bardejov a ŽSR. Vlak potiahol 90-ročný parný rušeň Ventilovka, pre ktorý to bola rozlúčková jazda na Slovensku. Po tomto podujatí sa vrátil späť do Českej republiky, odkiaľ sme ho zapožičali. S parnou lokomotívou sme v Bardejove zašli až do bývalého závodu JAS, čo je rarita, nakoľko tadiaľ nikdy parný vlak neprešiel.

29.8. DEŇ ŽELEZNIČKY

Košická detská historická železnica si pripomenula 64 rokov od slávnostného otvorenia prvého úseku Čermel' - Vpred. Návštevníci sa mohli tešiť z bohatého sprievodného programu, bezplatných atrakcií a častejších odchodov vlakov spojených s križovaním. Novinkou bola burza strát a nálezov. Na konečnej stanici Alpinka sa predvedli všetky vozidlá, rušňovodiči zabodovali v súťaži zručnosti. Dobrovoľní hasiči z Medzeva predvedli historickú techniku, modelársky klub pri SPŠ dopravnej spojzndil modelovú železnicu a Mimi farma nás zaviedla do sveta včiel i domácich zvierat.

2.9. NOVÉ NÁVESTIDLÁ

Naši dobrovoľníci, Adam Ujházi a Dávid Kéri, pokročili v ďalšej etape obnovy návestidiel na stanici Alpinka. Pribudla predzveš' a vchodové návestidlo do stanice. Momentálne sa aktívne pracuje na dokončení ovládania zo stavadlového pultu.

21.9. VELKÝ VLAKOVÝ VÝLET DO KRYNICE

V jeden deň sme navštívili až dve neďaleké poľské kúpeľné mestá, Muszyna a Krynica, ktoré okrem starobylých pamiatok, kultúry a množstva atrakcií ponúkajú aj pestrú škálu liečivých prameňov. V Muszynie sme zdolali hrad. V neďalekej Krynici sme pookriali pri prechádzke po kúpeľnej promenáde spojenej s ochutnávkou liečivých prameňov, navštívili sme múzeum hračiek, povozili sa na historickej pozemnej lanovke z roku 1938 a spoznali sme tvorbu známeho poľského výtvarníka Nikifora Krynického v jeho múzeu.

28.9. TOKAJSKÝ EXPRES

Nostalgická jazda vlakom z Košíc do Čerhova na tokajské vinobranie bola spojená s ochutnávkou tokajských vín v pivniciach.

Návštevníci si pochutnali na tradičných zemplínskych špecialitách a vínach z tokajskej oblasti, ktoré sa podávali priamo v obecnej pivnici aj v gazdovských pivniciach.

29.9. MARATÓNSKY VLAK

Mimoriadnym vlakom sme sa previezli do Turne n. Bodvou – na miesto prvého štartu najväčšieho športového podujatia na Slovensku – Medzinárodného maratónu mieru. V tomto roku sme si pri symbolickom pamätníku pripomenuli jeho 95. výročie. Výlet sme obohatili aj nenáročnou prechádzkou na Turniansky hrad. Podujatie sme pripravili v spolupráci s košickým Maratónskym klubom.

ho maratónu mieru. V tomto roku sme si pri symbolickom pamätníku pripomenuli jeho 95. výročie. Výlet sme obohatili aj nenáročnou prechádzkou na Turniansky hrad. Podujatie sme pripravili v spolupráci s košickým Maratónskym klubom.

18.10. VYŠAEME SA DOSÝTOSTI!

Jazdu vláčikom a program si v krásnom jesennom počasí naposledy vychutnalo 100 detí zo ZŠ Nižná Slaná. Zaujímavé stanovišťa, skákanie hrad, lezenie, šplhanie, strelbu zo vzduchovky a tvarovanie balónov pripravilo OZ Dračia stopa. V jazdách pre školy pokračujeme aj v budúcej sezóne od mája 2020.

19.10. VELKÝ VLAKOVÝ VÝLET DO DOMICE

Nostalgická jazda za pamiatkami UNESCO ponúka cieľ, kam paradoxne koľajnice nevedú (do

Domice), ale z Plešivca sme sa k jaskyni priblížili autobusom. Jaskyňa Domica je pýchou Gemera a od r. 1995 aj súčasťou UNESCO.

28.10. KONIEC SEZÓNY

Rok 2019 bol pre nás najdlhšou, najnáročnejšou a vďaka niektorým nešťastným udalostiam aj najturbulentnejšou sezónou. Pre návštevníkov sme pripravili viac ako dve desiatky podujatí a tiež nové a zaujímavé vlaky. Celkovo sme prepravili 52 tisíc cestujúcich, čo je najviac v celej histórii tejto železnice.

13.11. KROKODÍL NA ALPINKE

Nový prírastok detskej železnice dorazil až zo Švajčiarska. Historický kúsok – prezývaný „Krokodíl“ z roku 1917 bol uplynulé roky umiestnený v súkromnom železničnom múzeu v dedinke Kerzers blízko Bernu.

29.11. UKONČILI SME PROJEKT RAILGATE

Prvá obnovená staničná budova Košickej detskej historickej železnice začala slúžiť svojmu účelu. S výstavbou budovy sme začali ešte v roku 2018. Po tom, čo sme uspeli s medzinárodným slovensko-maďarským projektom, získali sme financie (vyše 64 tis. €) na jej dokončenie. Budova bola v týchto dňoch skolaudovaná a začne tak naplno slúžiť svojmu účelu.

29.11. SPUSTILI SME APLIKÁCIU

Návštevníci detskej železnice si budú môcť stiahnuť virtuálneho sprievodcu detskou železniciou, ktorý ich oboznámi s históriou a zaujímavosťami o železnici. Aplikácia je bezplatná a dostupná pre všetkých majiteľov mobilných telefónov.

30.11. MIKULÁŠSKY EXPRES AŽ DO SABINOVA

Mimoriadny mikulášsky expres vyrazil na trať Košice – Kysak – Prešov – Sabinov a späť. V spolupráci s Klubom historických kolajových vozidiel ožili historické vozne detským dža-

votom a veľkým očakávaním zo stretnutia s Mikulášom, anjelmí a čertom.

1.12. PO PRVÝKRÁT PARNÝ MIKULÁŠSKY VLAK V ČERMELI

Po prvýkrát v histórii detskej železnice vyrazili na trať v zimnom období parné vlaky, ktoré potiahla najstaršia prevádzkovaná parná lokomotíva v strednej Európe – 135-ročná Katka. Po iné roky býva Katka v tomto období už dávno zazimovaná, ako napríklad jej kolega Krutwig. Katka v tomto roku mohla premávať aj vďaka grantu Ministerstva kultúry SR. Deti sa zabavili pri minidiskotéke, hrách a stretnutí so sv. Mikulášom.

8.12. VLÁČIK AKO Z ROZPRÁVKY

Na konečnej stanici Alpinka pribudol zelený drevený vozeň, ktorý sme zrekonštruovali vďaka finančnej podpore Visit Košice a Košice Región Turizmus.

Historický služobný vozeň pôvodnej gelnickej železnice bude v nasledujúcej sezóne slúžiť ako kontaktný bod pre malých cestovateľov, ktorí sa zapoja do zbierania nálepiek historických osobností Košíc do tzv. Cestovateľského pasu. Nálepku bude možné získať pri každej návšteve železnice.

28.12. ROZLÚČKOVÁ JAZDA

Posledná jazda v roku 2019 sa niesla v silvestrovskom duchu. Jazda vo vyhrievaných ale i otvorených vozňoch potešila takmer 300 cestujúcich. Najmenší sa mohli vyšantiť pri hrách a minidiskotéke. Vyvrcholením bol netradičný papierový detský ohňostroj na pravé poľudnie.